

D 17

1 Inledning

Auktoriserade revisorn A-son har varit föremål för Revisorsinspektionens särskilda kvalitetskontroll av revisorer med revisionsuppdrag i företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES.¹ De iakttagelser som Revisorsinspektionen har gjort vid kvalitetskontrollen har föranlett myndigheten att öppna detta disciplinärende. Ärendet avser A-sons revision av ett bolag vars aktier var noterade vid en reglerad marknad (bolaget). I detta beslut behandlas revisionen av räkenskapsåret 2015.

2 Revisorsinspektionens utredning

A-sons revisionsdokumentation för räkenskapsåret 2015 innehåller en årsredovisning för bolaget, daterad den 21 april 2016. Hans revisionsberättelse är daterad samma dag. Det framgår av ett protokoll från styrelsemöte den 21 april 2016 att A-son vid detta tillfälle presenterade revisionen och sina slutsatser av denna, att styrelsen beslöt att godkänna årsredovisningen och att A-son deltog enbart i den del av styrelsemötet som behandlade den av honom utförda revisionen.

Av revisionsdokumentationen framgår att revisionsteamet granskade årsredovisningshandlingen under perioden 1–15 april 2016. Av information i tidredovisningssystemet och kalenderbokningar kan utläsas att den särskilda kvalitetsgranskaren gick igenom den digitala akten den 20 april 2016.

Vidare framgår av revisionsdokumentationen att årsredovisningen i utkastform sändes till den särskilda kvalitetsgranskaren för kontroll den 3 maj 2016. Dagen efter, den 4 maj 2016, lämnade denne sina synpunkter på årsredovisningshandlingen till

revisionsteamet. Revisorsinspektionen har mot bakgrund av denna information utrett förhållandena kring avslutandet av revisionen det aktuella året.

3 A-sons uppgifter

A-son har uppgett följande.

Han avrapporterade revisionen av 2015 års räkenskaper och förvaltning på ett möte med styrelsen, tillika revisionsutskottet, i bolaget den 21 april 2016. Styrelsen hade på samma möte godkänt årsredovisningen, vilket framgår av styrelseprotokoll. Årsredovisningen undertecknades dock inte på mötet, varför inte heller någon undertecknad revisionsberättelse kunde överlämnas vid denna tidpunkt. Eftersom han lämnade styrelsemötet efter det att revisionen avrapporterades, var han inte på plats när styrelsen fattade beslut om att godkänna årsredovisningen. Han saknar därför kännedom om varför årsredovisningen inte skrevs under på styrelsemötet.

Den särskilda kvalitetsgranskaren gick den 20 april 2016, tillsammans med medarbetare, igenom den digitala akten och hade inga synpunkter på granskningsarbetet. Den särskilda kvalitetsgranskaren fick vid detta tillfälle inte möjlighet att läsa och lämna synpunkter på årsredovisningen, vilket var ett förbiseende. När denne ombads att lämna synpunkter på årsredovisningen var det på en version som tyvärr var felaktig och inte överensstämde med den som revisionsteamet slutgiltigt hade granskat och som godkänts av revisionsteamet den 20 april 2016.

Årsredovisningen skulle tryckas efter det att styrelsen hade godkänt den. Av misstag skickades en grafiskt formgiven version till den särskilda kvalitetsgranskaren den 3 maj 2016 istället för den version som var färdiggranskad av revisionsteamet och godkänd av styrelsen. Den granskning av årsredovisningen som den särskilde kvalitetsgranskaren utförde föranledde inga väsentliga noteringar. Årsredovisningen och revisionsberättelsen offentliggjordes på bolagets webbplats den 9 maj 2016. Hade den särskilde kvalitetsgranskaren haft några väsentliga noteringar hade det alltså varit möjligt att göra ändringar i årsredovisningen före offentliggörandet.

---

¹ Se 27 a § revisorslagen (2001:883) som före den 17 juni 2016 enbart omfattade sådana företag.

Hans uppfattning är att revisionen var avslutad den 21 april 2016, varför han också daterade revisionsberättelsen detta datum. Han innehöll revisionsberättelsen till den 9 maj 2016 i avvaktan på att han fick slutligt bevis för att styrelsen även hade påtecknat den på styrelsemötet den 21 april 2016 fastställda årsredovisningen.

4 Revisorsinspektionens bedömning samt val av disciplinär åtgärd

Av god revisionssed följer att såväl datering som undertecknande av en revisionsberättelse får ske tidigast det datum då revisorn har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga bevis som grund för revisionsuttalandet om de finansiella rapporterna, däribland bevis för att alla delar som utgör de finansiella rapporterna har upprättats och att de med vederbörlig befogenhet att göra det har försäkrat att de tagit ansvar för dessa finansiella rapporter. Eftersom revisorn bl.a. ska granska den årsredovisning som styrelsen och den verkställande direktören har upprättat, får revisionsberättelsen alltså inte dateras per en dag då årsredovisningen ännu inte är upprättad. Revisionsberättelsen får inte heller dateras med ett datum som infaller innan revisorn har avslutat sitt granskningsarbete.

Av ISA 220 *Kvalitetskontroll för revision av finansiella rapporter* p. 19 följer att vid en revision av ett börsnoterat företag ska den huvudansvariga revisorn se till att det utses en särskild kvalitetsgranskare som ska genomföra kvalitetskontroll av uppdraget. Revisorn får inte datera revisionsberättelsen förrän kvalitetskontrollen är slutförd. Av samma ISA, p. 20, framgår att den särskilde kvalitetsgranskaren vid sin utvärdering av det utförda uppdraget bl.a. ska gå igenom de finansiella rapporterna.

Det framgår av A-sons egna uppgifter att han vid tidpunkten för revisionsberättelsens datering, den 21 april 2016, ännu inte hade erhållit tillräckliga revisionsbevis för att styrelsen hade undertecknat årsredovisningen. Genom att ändå avge en revisionsberättelse har han åsidosatt god revisionssed.

Vidare framgår det av utredningen att den särskilda kvalitetsgranskaren utförde en granskning av årsredovisningen och även lämnade vissa kommentarer angående denna i maj 2016. Därmed var dennes arbete inte avslutat per det datum som revisionsberättelsen åsattes. Även av detta skäl har A-sonåsidossatt god revisionsred.

Vid bestämmande av disciplinär åtgärd beaktar Revisorsinspektionen att det innebär ett särskilt ansvar att vara revisor i ett bolag som vänder sig till allmänheten för sin finansiering och som har fått förtroendet att noteras på en reglerad marknad. Det framstår därför som särskilt viktigt att revisorn ser till att kraven på informationgivning efterlevs. Det som läggs A-son till last är mot den bakgrunden allvarligt. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), meddelas en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, f.d. avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, advokaten Michael Frie, direktören Per-Ola Jansson och redovisningsexperten Claes Norberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt myndighetschefen Per Johansson, chefsjuristen Adam Diamant, chefsrevisorn Carin Rytoft Drangel, biträdande chefsjuristen Anders Ahlgren, avdelningsdirektören Philip Lagerling samt revisionsdirektören Christina Lundin, som har föredragit ärendet, varit närvarande.